

זוהר גוון

פרשת
קרח

רמזים על פרשת השבוע

בס"ד

מנין לקרח שטלית שכולה תכלת לא פטורה באמת מציצית

"וַיִּקַּח קֶרַח בֶּן יֶזְרָח בֶּן קֵהֶת בֶּן לֹוִי וְדָתָן וְאַבְיָהִים בְּנֵי אֶלְיָאָב וְאוֹזָן בֶּן פִּלֵּת בְּנֵי רְאוּבֵן" (טז א)

רש"י מפרש על פי המדרש:

וזה לשונו: "ומה ראה קרח לחלוק עם משה, נתקנא על נשיאותו של אליצפן בן עוזיאל, שמינהו משה נשיא על בני קהת על פי הדבור. אמר קרח, אחי אבא ארבעה הוי, שנאמר ובני קהת וגו' (שמות ו, יח), עמרם הבכור נטלו שני בניו גדולה, אחד מלך ואחד כהן גדול, מי ראוי ליטול את השניה, לא אני, שאני בן יצהר שהוא שני לעמרם, והוא מנה נשיא את בן אחיו הקטן מכולם, הריני חולק עליו ומבטל את דבריו. מה עשה, עמד וכנס מאתים וחמשים ראשי סנהדראות, וכו' והלבישן טליתות שכולן תכלת, באו ועמדו לפני משה, אמרו לו, טלית שכולה של תכלת חייבת בציצית או פטורה, אמר להם חייבת, התחילו לשחק עליו, אפשר טלית של מין אחר חוט אחד של תכלת פוטרה, זו שכולה תכלת לא תפטור את עצמה" עכ"ל.

ויש לשאול מנין ידע קרח שמשה רבינו אכן יחייב את הטלית הזו בפתיל תכלת, ויוכל קרח לעשות מזה ליצנות, אדרבה, אולי הק"ו שלו צודק, ולא יוכל לטעון כלום על משה, [ואם ידע מעצמו שאיננו צודק, למה חשב שיוכל לעשות ממנו ליצנות, בשעה שהוא עצמו כך סובר...]

מסביר ה"חכם צבי" את תכניתו של קרח, ע"פ מה שכתוב במדרש שקרח טען שמגיע לו להיות נשיא מקל וחומר, שהרי קרח היה "בן יצהר" - שמן, ומה אהרן הכהן ודוד המלך שרק 'נמשחו' בשמן, אהרן קיבל כהונה ודוד מלכות, קרח שהוא בנו של שמן על אחת כמה וכמה,

[וזה לשון המדרש: "אמר רבי לוי למה חלק קרח על משה, אמר אני בנו של שמן בן יצהר, שנאמר (דברים ז, יג): ותיירשך ויצהרך שגר אלפיך ועשתרת צאנך על האדמה אשר נשבע לאבותיך לתת לך. תירוש, זה יין. ויצהרך, זה השמן. ובכל משקים שתתן את השמן הוא נמצא עלין, ולא עוד אלא שכתוב (זכריה ז, יד): אלה שני בני יצהר העמדים על אדון כל הארץ, וכי יש לשמן בנים, אלא זה אהרן ודוד שנמשחו בשמן המשחה. אהרן נטל כהנה ודוד מלכות. אמר קרח ומה אלו שנמשחו בשמן המשחה בלבד נטלו כהנה ומלכות, אני שאני בנו של שמן, איני נמשח ונעשה כהן ומלך, מיד נחלק על משה".]

אמנם את הקל וחומר הזה שעשה קרח מדוד ואהרן, יש לפרוך, דהנה טלית שכולה תכלת תוכית, שאע"פ שחוט אחד של תכלת פוטר את הציצית, אם כולה תכלת לא נפטרת בכך, וזקוקה לפתיל תכלת, מכאן רואים שאין ללמוד שמי שכולו הוא 'בנו של שמן' שיהיה עדיף בשביל כך ממי שרק נמשח בשמן,

כעת מובנת היטב תכניתו הזדונית של קרח, דממה נפשך, אם יסכים משה רבינו עם הקל וחומר שעשה, לפטור טלית שכולה תכלת מציצית, לא יהיה פירכא על הקל וחומר שלו משמן, ואז יטען שמגיעה לו הכהונה כדין, אך אם משה רבינו לא יסכים לקל וחומר של טלית שכולה תכלת ויחייב אותה ב'פתיל תכלת', או אז יעשה מכך קרח ליצנות כיד ... הטובה עליו...

ספס

מה בגליון?

מנין לקרח שטלית שכולה תכלת לא פטורה באמת מציצית

מה כלול בדין "משמרת"

שלום ומחלוקת

מה ההבדל בין מחלוקת קרח ועדתו למחלוקת שמאי והלל

בענייני מחלוקת

מה כלול בדין "משמרת"

"וַיִּדְבֹר יי אֶל אֶהָרֶן וְאֵי הִנֵּה נִתְּתִי לְךָ אֶת מְשַׁמְרַת תְּרוֹמֹתַי לְכָל קְדוֹשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ נִתְּתִים לְמִשְׁחָה וּלְכַנִּיף לְחֶק עוֹלָם" (יח ח)

יש כאן הלכה של "משמרת תרומותי" ובגמרא למדו מזה הרבה פרטי הלכות, כיצד מוטל על האדם להזהר לא להביא את התרומה לידי הפסד, כגון האיסור לא לטמאות תרומה וכל המסתעף מזה.

והנה בכל התורה יש דין של 'ביטול ברוב', דהיינו, אם נתערב איסור בהיתר ואינו נותן טעם בתערובת, האיסור מתבטל ברוב ההיתר.

אמנם יש הלכה ש"אין מבטלין איסור לכתחילה", זאת אומרת, שכל הדין הנ"ל של ביטול ברוב הינו דין 'בדיעבד' כאשר כבר נתערב, אך אין היתר לעשות זאת לכתחילה, אמנם נחלקו הראשונים (חולין צז): האם איסור זה הוא מדאורייתא או מדרבנן,

וכתב האבני מילואים (תשובה יח) שבתרומה לכו"ע המבטל חתיכת 'תרומה' בהיתר, עובר באיסור דאורייתא, משום שביטול התרומה הוא פגיעה ב"משמרת תרומותי".

אמנם דן ה"ברכת פרץ", דלכאורה יש מקום להתווכח שכאשר התרומה פוקעת מ'דין' התורה בעצמה, אין בזה פגיעה ב"משמרת תרומותי" והדבר מותר (מדאורייתא).

ומוכיח זאת ה"ברכת פרץ" ממה שכתוב בגמ' (יומא דף לז) על בן קטין שעשה מוכני לכיור, כדי שלא יפסלו מימיו בלינה, [ביאור הדברים, המוכני הוא כמו שרשרת שבלילה היו מורידים את המים לתוך המעיין והיה כמו השקה ולא נפסל בלינה] ושיבחוהו על כך.

ובביאור העניין מדוע לא נפסל בלינה, כתב רש"י (זבחים דף כ) שעל ידי החיבור למעיין בטלה לינתן, ובשיטה מקובצת מגיה "בטלה קדושתן", דהיינו שכל דבר 'מחובר' לא שייך בו דין 'קדושת הגוף' ולכן אפילו שכבר קדוש פקעה הקדושה.

נמצא אם כן שאין איסור לבטל את קדושת המים, וחזינן דכל הדין לא לפגוע בקדושה, רק כאשר סותר את קדושתו, אבל אם מצד הדין הקדושה מתבטלת, אין בכך פגיעה בדין "משמרת".

ומוכיח ה"ברכת פרץ" עוד מדברי הרא"ש (ב"ק פ"ט סימן יג) לגבי הדין של גזלן שגזל חבית של יין ובשעת הגזילה היתה שווה זוו אחד ועכשיו שווה ד' זוו, דאם 'תברה' או 'שתיה' חייב לשלם כדהשתא (ד' זוו), אבל אם 'איתבר ממילא' משלם כדמעיקרא, ואומר הרא"ש שזה נכון רק באופן של 'תברה', אבל אם עושה בגזילה 'שינוי מעשה' שאז נקנית לו הגזילה וחייב תמורתה דמים, איננו מתחייב כדהשתא אלא כדמעיקרא.

ולכאורה יש לשאול מדוע לא יתחייב כדהשתא על פעולת השינוי שעשה, בדיוק כמו שחייב בתברה, דהרי בתרוייהו מפסיד את הגזילה לבעלים, ולמה בתברה חייב ועל כן משלם כדהשתא ולא כמו שהיה שווה בשעה שגזל ממנו,

ולגבי דין שינוי לא? אלא מוכיח מכאן ה"ברכת פרץ" שמכיון שדין שינוי מעשה הוא דין התורה לקנות את החפץ אין לחייבו על כך.

[א.ה. ביאור הדברים, דמה שבאים לחייבו על השינוי מעשה אין זה בגלל שהזיק לחפץ בעצם הדבר ששינהו, דיתכן שנשתנה למעליותא, אלא רק משום שעל ידי השינוי יצא החפץ מרשות הנגזל לעולם, אך זה כלל לא קשור לגזלן דזה התורה עשתה שיקנה בשינוי ואין לחייב את הגזלן כלל על כך].

והנה יש לדרון האם מותר להישאל על הפרשת תרומה, דהרי הוא מבטל ממנה שם תרומה, ומדוע אין בכך פגיעה בדין "משמרת"? ולכאורה התשובה הנ"ל נכונה גם כאן, שבוודאי כאן מתבטל התרומה, אין בזה סתירה לדין משמרת.

ויש לשאול, לפי מה שדנו לומר דלא כהאבני מילואים שהמבטל תרומה לא עובר ב"משמרת", מה הדין בשורף תרומה, דלכאורה בוודאי זה אסור, ואע"ג שלכאורה אין בכך פגיעה ב"משמרת" שהרי הוא רק מבטל את התרומה (מן העולם) ולא סותר אותה, וי"ל דאם פועל שלא יהיו הפירות בעולם זה גופא פגיעה בתרומה, אבל, אם מבטל את הפירות, שאז גורם שהם לא יהיו תרומה, לא נחשב פגיעה ודו"ק.

[א.ה. ואולי יש להביא את הנדון שנכתב במקו"א לגבי דין "תשביתו" שיש נדון האם כאשר לוקח חמץ ומערבו בהיתר עד שמתבטל, האם מקיים בכך מצוות 'תשביתו' או לאו, ולכא' יש לדמות הנדונים זה לזה, שאם נימא דהביטול נחשב לקיום מצוות השבתה, הוא הדין שיהיה איסור לבטל, אך אם הביטול לא נחשב לקיום של השבתה ה"ה דאין איסור לבטל החמץ ויל"ע.]

שלום

שלום ומחלוקת

שלום זה דבר רצוי וחיובי במיוחד, כולם אומרים ומצהירים שרוצים שלום, היה אחד בהיסטוריה שלא היה שוחר שלום, וזהו קורח.

האריז"ל אומר שכשאדם מגיע בליל שבת אל ביתו, יאמר "שבת שלום", [זה הלשון המובא בשמו: "אחר כך תלך לביתך, ובכניסתך לבית תאמר בקול רם ובשמחה יתירה שבת שלום, כי הוא כחתן המקבל את הכלה בשמחה גדולה ובסבר פנים יפות. ואם אמך קיימת בחיים חיותה תלך ותנשוק ידיה". (שער הכוונות, ענף ליל שבת)]

בזמירות ליל שבת פותחים ב"שלום עליכם",

כתוב בפסוק "ויקה קרח", רש"י מפרש לקח את עצמו, לצד אחד, בתרגום אונקלוס כתוב - "ואיתפלג קרח",

חז"ל אומרים "קרח שפיקח היה מה ראה לשטות זו",

אומר רבי יהונתן אייבשיץ, "שלום" - בגימ' 376, קרח עשה מחלוקת, כאשר נחלוק את ה"שלום" נקבל [חצי מ'שלום'] = 188 - בגימ' פקח,

לא תמיד טוב להיות פיקח, [יותר מדאי...]

החזו"א אמר: "פיקח זו מעלה, אך אם זה המקצוע – זה מסוכן מאוד!!".

נסה להבין, איפה היתה הטעות של קרח?

בזוהר הקדוש כתוב שקרח רצה להחליף את הימין בשמאל, [זה לשון הזוהר: תָּא חֲזִי, אַהֲרֹן יְמִינָא. לְיוֹאֵי שְׂמָאלָא, קֶרַח בְּעֵי לְמַעְבַּד חֲלוּפָא דִימִינָא לְשְׂמָאלָא, בְּגִין פְּהָ אַתְּעֵנֵשׁ. וְלֹא עוֹד אֶלָּא דְאַשְׁתַּכַּח בֵּיהּ לִישְׁנָא בִישָׂא, וְאַתְּעֵנֵשׁ בְּכֻלָּא. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, שְׂמָאלָא אֲתַפְלִיל תְּדִיר בִּימִינָא, קֶרַח בְּעַא לְאַחֲלָפָא תְּקוּנָא דְלַעֲיָלָא וְתַתָּא, בְּגִין פְּהָ אַתְּאָכִיד מַעֲיָלָא וְתַתָּא. ע"כ.]

תרגום: בא וראה, אהרן ימין, לויים שמאל. קרח רצה לעשות חלופה הימין לשמאל, ומשום זה נענש. ולא עוד, אלא שנמצא בו לשון הרע, ונענש בכל. רבי יהודה אמר, השמאל נכלל תמיד בימין. קרח רצה להחליף תקון שלמעלה ולמטה, בגלל זה נאבד מלמעלה ולמטה.

ביאור הדברים, החלוקה של ימין ושמאל, שהימין מסמל את החסד, קירבה, ושמאל מסמל גבורה ודין, יד ימין מקרבת ושמאל דוחה,

קרח טען שכולם מושלמים "כי כל העדה כולם קדושים", ולכן אין כל סיבה שמשה ואהרן יתנשאו על קהל ד', כמו שניסה להוכיח מטלית שכולה תכלת, לא צריכה ציצית, בית מלא ספרים, לא צריך מזוזה, לטענתו, אין הבדלי דרגות, אין כזה דבר שאחד מעל כולם, אדרבה, כולם שווים, כולם הגיעו לשלימות,

ואכן כאשר העולם מגיע למעלת השלימות, ראוי ועדיף שתהיה הנהגה של 'מידת הדין', והמשל לזה, כמו אדם שהדירה שייכת לו ורשומה על שמו בטאבו, השווי של הדירה גדול יותר מאחד שאין לו רישום בטאבו על הדירה, משום שביום מן הימים יכול לבוא פקח ולהרוס את כל הבניין שבנה שלא כחוק.

על כן, כבריאת העולם ברא הקב"ה את העולם בתחילה במידת הדין, כמו שכתוב "בראשית ברא אלקים" – אלקים שם של מדת הדין, רק לאחר שראה שאינו מתקיים במידת הדין, הלך ושיתף עמו מידת הרחמים, שנאמר "ביום עשות ד' אלקים ארץ ושמים". וכמו"כ לעתיד לבוא, כשהעולם יבוא על תיקונו ושלימותו והנהגה תהיה במידת הדין.

ואמר האריז"ל שלעתיד לבא יתעלה קרח למעלה, צדיק כתמר יפרח ס"ת קרח. [א.ה. כלומר, בסוף התיבות – היינו בסוף הדורות, יפרח קרח ויקרא צדיק]

זאת אומרת שאכן לעתיד לבוא כך יהיה, אמנם קרח רצה להקדים את המאוחר בכמה אלפי שנים... ולא עלתה בידו.

[א.ה. בספרים הקדושים מבארים עפ"י את דברי המדרש שקרח חלק על משה רבינו בגלל שראה "פרשת פרה" וזה מדרש פליאה, ונביא כאן ממה שכתבו הספרים:

דהנה בספר טעמי המצות לר"ח וויטאל ז"ל מבואר ששריפת הפרה היתה כדי לבטל הפ"ר דינים שהם סוד ה"א מנצפ"ך, וזה סוד פר"ה פ"ר ה' והיינו על ידי שנמשך האל"ף לכל חלק מה' חלקי מנצפ"ך שהוא סוד ה' פעמים נ"ו, ועל ידי הא'

נעשה מספר ז"ן שהוא גימטריא א"ל הוי"ה, שעל ידי השמות הנ"ל נמתקין היטב הדינים בסוד הכתוב א"ל ד' ויאר לנ"ו. ועיין באגרא דפרקא, ובאגרא דכלה פרשת חוקת, וזוהי כוונת המדרש פליאה הנ"ל "מה ראה קרח לחלוק עם משה פרשת פרה אדומה ראה", פירוש שראה פרשת פרה אדומה שטעם המצוה הזאת היא כדי לבטל ולהמתיק הפ"ר דינים, אשר על כן חלק על משה, כי סברת קרח היתה להיפך, להגביר הגבורות שהם בחינת פ"ר על החסדים ואתי שפיר.

עוד ביארו בסה"ק שזה מה שרמזה המשנה באבות שהגדירה את מחלוקת קרח ועדתו כמחלוקת שאינה לשם שמים, וביארו כך:

בספר זרע יצחק על משניות להגאון ר יצחק חיות זצ"ל (מס' אבות פ"ה משנה י"ג) "כל מחלוקת שהיא לשם שמים סופה להתקיים" נראה כדאיחא בספר הקנה "ונקרא שמים דנטל הקב"ה אש ומים ובללן זה בזה ונעשה שמים", ופירש הקנה דאיחא במד"ר "בראשית ברא אלקים" ביקש הקב"ה לברוא העולם בדין וראה שאין העולם מתקיים שיתף מדת הרחמים, שנא' "ביום עשות ד' אלקים ארץ ושמים", פירוש, דנטל אש - זה הדין, ומים - הוא רחמים, וברא שמים. והקשה הקנה דהו"ל לקרותו 'אשמים' ולמה נחסר האלף? ותיירך כדי שיגברו החסדים שהוא מים על אש שהוא דין ע"כ, ואיחא בכתבים הטעם דב"ש מחמירין וב"ה מקילין לפי שהלל הוא נגד מיכאל שהוא חסד - שר המים, וב"ש הוא נגד גבריאל, שהוא דין - שר של אש, ולכן שמאי היה קפדן והלל עניו ולזה ב"ש מחמיר וב"ה מקיל. ולפי שהחסדים גוברים על הדינים לכן הלכה כב"ה, ודריש "כל מחלוקת שהיא לשם שמים" הוא שהמים גוברים על האש הוא מחלוקת שמאי והלל, דהלכה כב"ה, וזה מוכח מתיבת 'שמים'. "וכל מחלוקת שאינו לשם שמים הוא מחלוקת קרח ועדתו" דאיחא שקרח הוא מצד דין שהי' לוי ואהרן שהוא כהן הוא חסד, ולכן ציוה הקב"ה שהלויים ישרתו את הכהנים דהחסדים גוברים על הדינים וקרח שאמר "ומדוע תנשאו" הי' דעתו שיהי' היפך דהדין יגבר על החסד זהו שלא לשם שמים, דמהשם 'שמים' מוכח היפך דהמים גוברים על האש וכו' ע"כ.]

מה ההבדל בין מחלוקת קרח ועדתו למחלוקת שמאי והלל

והנה מצאנו עוד מחלוקות רבות שהיו בין שמאי להלל, בית שמאי ובית הלל, והשאלה מה נשתנתה מחלוקת קרח שהיתה עבירה והביאה חורבן, לבין המחלוקות הללו? ואם ישאל השואל מה הדמיון בין המחלוקות – כבר מצאנו שהמשנה מדמה אותם ע"י במשנה באבות כל מחלוקת וכו' איזוהי מחלוקת שהיא וכו' זוהי מחלוקת הלל ושמאי, ושאינה וכו' זוהי מחלוקת קרח ועדתו וכו', זאת אומרת שהמחלוקת היא אותה מחלוקת, אלמלא ההבדל המוזכר שם,

ובספר "קדושת לוי" ביאר שאכן מחלוקת שמאי והלל היתה באותה נקודה בדיוק שנחלק קרח כפי שנתבאר לעיל, שגם 'שמאי' שורשו במידת הדין, והלל במידת החסד, "לעולם

ויש לשאול, אם זה שמו של הקב"ה – מה הטעם לקרוא לחבירו כן, הרי זה זלזול לכאורה?

ומבארים, שני בני אדם לעולם לא יוכלו להתחבר זה לזה, אם לא שיהיה ד' ביניהם, כך נברא האדם "יחיד" – עם רצונות ותקוות ושאיפות משלו, רק על ידי הקב"ה יש חיבור, החיבור יתכן אך ורק כאשר שני האנשים הללו פונים לכיוון אחד, לעשות רצון ד', אז יש אפשרות של חיבור.

וממילא אם המחלוקת היא 'לשם שמים' – שם שמים מחבר ביניהם, וסופה של מחלוקת זו להתקיים – כי אלו ואלו דברי אלקים חיים,

אך אם זו לא מחלוקת לשם שמים, רח"ל, אין כלל חיבור ביניהם, ואז קרח נבלע באדמה.

בענייני מחלוקת

במשך כל הדורות היו מחלוקות, יש מחלוקת לשם שמים ויש מחלוקת קרח ועדתו,

שמעתי כי כל אלה שעשו מחלוקת ונוצרו שתי ישיבות, מאיפה יש לכולם תקציבים?

אמרו שלקרח היה הרבה רכוש ומהכסף הזה מממנים את כל המחלוקות.

מסופר על הרבי ממונקאטש שבזמנו היתה עיירה אחת שהיתה בה מחלוקת גדולה באיזה נוסח להתפלל אשכנז או ספרד, כאשר נקלע לשם הרבי ממונקאטש בעל ה"מנחת אלעזר", אמר להם פעם היה אבא שהיו לו שני בנים, אחד אהב לאכול רק 'בשרי' והשני רק 'חלבי', מחמת גודל עשרו של אביהם בנה שני מטבחים נפרדים, וכך קיבלו כל אחד כשביעות רצונו, הכל היה מסודר, אולם יום אחד התהפך הגלגל והעשיר המופלג הזה ירד מנכסיו, פנה אל בניו ואמר להם המצב כרגע שאין לי כסף להחזיק שני מטבחים, נותרנו עם מטבח אחד בלבד, מה נעשה? נבשל תפוא"א וכך תוכלו לאכול שניכם ביחד, המשיך המנחת אלעזר ואמר: "פעם היה הגר"א, היה בעש"ט, אבל היום אנחנו בין כך לא מבינים הכל ואפשר להתפלל כולם ביחד".

הקה"י אמר פעם שהיצה"ר לא הרויח ממחלוקת בישיבות, במקום ישיבה אחת קמו שתי ישיבות, ואע"פ שבוודאי שמחלוקת זה דבר גרוע מאוד ואיסור גמור מן התורה "ולא יהיה כקרח וכעדתו", וזה מעכב גדול לביאת הגאולה.

יש נקודה נוספת שחשוב להדגיש, בכל מחלוקת, לא תמיד הנקודה הבעייתית היא מה שקורה עכשיו, הרבה פעמים המחלוקת לפעמים מתחילה מנקודה פשוטה וקטנה, אבל אי אפשר לתאר לאן הדברים יכולים להתגלגל.

יהיה אדם ענותן כהלל ואל יהא קפדן כשמאי", וכעת מתעצמת השאלה שבעתיים,

וצריך להבין דהרי המחלוקת של הלל ושמאי - של שני התנאים קדושי עליון הללו, לא גבתה כזה מחיר כמו מחלוקת קרח, בעוד שאת קרח האדמה בלעה, לשמאי ולהלל לא קרה מאומה, ונותרו במעלתם על אף המחלוקת הקשה, ויש להבין מהו ההבדל היסודי והמוחלט בין שני הדברים, שעל פניו נראה שמאוד דומים זה לזה,

ובפרט שמחלוקת זו של קרח ועדתו היא באותו עניין בדיוק, האם ללכת עם ה'ימין' או עם ה'שמאל', והרי לעתיד לבוא ההלכה תהיה כבית שמאי, וכן קרח לעתיד יהיה צדיק כנ"ל מהאריו"ל,

והנה מי היה הבר פלוגתא של קרח – אהרן הכהן, לאחר שהאדמה בלעה את קרח, עדיין היה צריך נס מיוחד כדי להרגיע את עם ישראל, ולכלות את תלונתם, אומר הקב"ה למשה רבינו לקחת י"ב מקלות, ולהכניסם לבית המקדש, והמקל של אהרן פרח "ויצץ ציץ ויגמול שקדים", וכך ראו כולם שהקב"ה בחר באהרן ולא בקרח, ומה היתה מידתו של אהרן - "אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה",

אהרן – איש החסד, הפך קרח – איש הדין.

הלל היה ה'בר פלוגתא' של שמאי, והנה מה נאים לשיטתו הדברים שנאמרו בשמו במשנה: "הלל אומר הוי מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום", אנחנו רואים כאן את ההתאמה וההקבלה בין דברי הלל לשיטתו, הלל הולך עם אהרן,

ואם כן אנו חוזרים שוב ושואלים, הרי קרח מתאים כשיטת שמאי, ועל מה יצא הקצף?

התשובה לשאלה כתובה אף היא במשנה באבות, "כל מחלוקת שהיא לשם שמים סופה להתקיים, ושאינה לשם שמים אין סופה להתקיים, איזוהי מחלוקת שהיא לש"ש? זו מחלוקת הלל ושמאי, איזוהי מחלוקת שאינה לש"ש זה מחלוקת קרח ועדתו". ע"כ דברי המשנה.

אך יש לנסות להבין, למה זה כל כך משנה - מה הסיבה למחלוקת, עד כדי כך שאלו הצדיקים נצבים בשמי שמים, ואילו קרח נמצא מתחת לאדמה??

והנה בברכות דף נד, איתא דתיקנו לשאול שלום חבירו בשם, ולומדים זאת מבוועז שאמר לקוצרים "ד' עמכם", וענו לו "יברכך ד'". [דרך אגב, זה המקור לשאילת חבירו 'שלום' שהוא גם שמו של הקב"ה, כמו שכתוב בספר שופטים "ויקרא שמו ד' שלום"], וכן נפסק להלכה שלא לשאול בשלום חבירו במקומות שאסור לדבר דברי תורה,

השיעור נכתב ונערך מתוך ההקלטה במערכת קול הלשון

ניתן לשמוע שיעורי רמזים על סדר הפרשיות ושיעורים על עניינים בסוגיות הש"ס -

דרך בנק התורה שע"י קול הלשון מספר ישיר בנק התורה : 0732951222, או בלחיצה פעמיים

כוכבית במספר הרגיל: 036171111 להקיש קוד 642106 ואח"כ קוד כניסה 068068 בחירת מדור וכו'

להערות או בקשה לקבל דף זה נא לפנות לכתובת מייל x0527136245@gmail.com

כמו-כן ניתן להשיג את הקונטרסים על המועדים בטלפון - 0534142879 או בכתובת מייל הנ"ל